

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 5. října 2010 (18.10)
(OR. en)**

14515/10

**Interinstitucionální spis:
2010/0281 (COD)**

**ECOFIN 589
UEM 277
SOC 618
CODEC 968**

NÁVRH

Odesílatel:	Evropská komise
Ze dne:	1. října 2010
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy

Delegace naleznou v příloze návrh Komise podaný s průvodním dopisem Jordiho AYETA PUIGARNAUA, ředitele, pro Pierra de BOISSIEUA, generálního tajemníka Rady Evropské unie.

Příloha: KOM(2010) 527 v konečném znění

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 29.9.2010
KOM(2010) 527 v konečném znění

2010/0281 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Ukázalo se, že výskyt velké makroekonomické nerovnováhy, včetně velkých a trvajících rozdílů ve vývoji konkurenceschopnosti, Evropskou unii a zejména pak euro po nástupu krize velmi poškodil. V letech předcházejících krizi vedly nízké náklady na financování k nesprávnému přidělování zdrojů na často méně produktivní využití, což způsobilo neudržitelnou úroveň spotřeby, bubliny na trhu s bydlením a hromadění vnějšího a vnitřního dluhu v některých členských státech. V každém členském státě je proto nezbytné vyvinout nový strukturovaný postup pro prevenci a nápravu nepříznivé makroekonomické nerovnováhy.

Ve svém sdělení a zprávě Deset let HMU: úspěchy a problémy po prvních deseti letech fungování Hospodářské a měnové unie¹ Komise navrhla širokou politickou agendu s cílem zlepšit fungování HMU. Zejména zdůraznila nutnost rozšířit ekonomický dohled s cílem odhalit a řešit makroekonomickou nerovnováhu v rané fázi. Zvýšený dohled byl vnímán jako zvlášť žádoucí v oblastech vnější konkurenceschopnosti a salda běžného účtu, kde se od zavedení eura objevily mezi členskými státy značné rozdíly. S cílem řešit tyto problémy se Euroskupina v červenci 2008 dohodla na zahájení pravidelného přezkumu vývoje konkurenceschopnosti v eurozóně, který se ukázal jako přínosný.

Evropa 2020 stanoví pro hospodářství EU ambiciózní a komplexní strategii pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. V souvislosti s krizí se nově zaměřuje na řešení nedostatků Evropy v oblasti dohledu nad makrofinančními a strukturálními problémy. Vzhledem k hluboké hospodářské a finanční provázanosti v rámci eurozóny a k jejímu vlivu na jednotnou měnu vyzývá Evropa 2020 k vytvoření konkrétního politického rámce pro eurozónu za účelem řešení širší makroekonomické nerovnováhy². Z tohoto hlediska je nutný mechanismus zakotvený v právních předpisech, který by sledoval zdroje makroekonomické nerovnováhy a zajistil v případě potřeby příslušná nápravná opatření. Nutné propojení preventivních a nápravných opatření je zásadní, máme-li se vyhnout bolestivým hospodářským korekcím, když se nerovnováha vymkne kontrole.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI

V kontextu krize nevídané velikosti a nad rámec naléhavých opatření, která byla přijata k řešení bezprostředních potřeb, Komise rychle zareagovala ambiciózním, a přesto realistickým programem reforem. Měl podobu dvou sdělení pro Evropský parlament a Radu vydaných ve dnech 12. května a 30. června 2010. Zvolením veřejných právních dokumentů za kanál komunikace chtěla Komise jednoznačně dokázat svůj závazek vést dialog s členskými státy, Evropským parlamentem a všemi ostatními zúčastněnými stranami, a zároveň předložila praktické návrhy opatření.

¹ *European Economy* č. 2/2008, Evropská komise, GŘ pro hospodářské a finanční záležitosti.

² Komise se v minulosti opakovaně zasazovala o hlubší a širší koordinaci v eurozóně, a to i ve výročním prohlášení o eurozóně 2009 a ve sdělení z roku 2008 nazvaném Deset let HMU: úspěchy a problémy po prvních deseti letech fungování Hospodářské a měnové unie.

Ve svém sdělení ze dne 12. května 2010 Komise stanovila vícepilířový přístup k posílení koordinace hospodářské politiky. Sdělení zdůraznilo plné využití nástrojů pro dohled stanovených Smlouvou. Stávající nástroje by v případě potřeby měly být pozměněny a doplněny. Sdělení vyzvalo k lepšímu dodržování Paktu o stabilitě a růstu a k rozšíření ekonomického dohledu. Za tímto účelem by členským státům umožnilo využívat včasnou koordinaci na evropské úrovni zavedení „evropského semestru“ pro koordinaci hospodářské politiky. Kromě toho sdělení stanovilo zásady, které by měly být základem pevného rámce pro řešení krizí v členských státech eurozóny. Celkově se většina návrhů vztahovala na EU jako celek, ale k otázkám eurozóny by se přistupovalo prostřednictvím přísnějších pravidel.

Mezitím se zvýšilo napětí na finančních trzích a dne 9. května 2010 mimořádné zasedání Rady ECOFIN na návrh Komise rozhodlo o zřízení evropského stabilizačního mechanismu a přijalo pevný závazek urychlit v odůvodněných případech fiskální konsolidaci.

Dne 30. června 2010 Evropská komise přijala aktualizované sdělení, které podrobněji specifikovalo zásady pro ekonomický dohled uvedené ve sdělení ze dne 12. května. Zaměřilo se na otázky provádění a donucování. Zdůraznilo, že EU potřebuje důslednější makroekonomický dohled nad členskými státy ve všech příslušných oblastech hospodářské politiky. Makroekonomická nerovnováha by se měla posuzovat společně s reformami fiskální politiky a s reformami podporujícími hospodářský růst v rámci strategie Evropa 2020. Větší dohled měl být zakotven v koncepci „evropského semestru“ a měla jej doprovázet řada sankcí, které měly bránit odchylkám, jež by mohly ohrozit finanční stabilitu EU a eurozóny, a napravovat je. Na fiskální straně by měla být posílena preventivní i nápravná složka Paktu o stabilitě a růstu. Byl také představen široký rámec pro řešení makroekonomické nerovnováhy mezi členskými státy.

V podobě výše uvedených sdělení Komise přispěla k činnosti pracovní skupiny pro správu ekonomických záležitostí, která byla zřízena březnovým zasedáním Evropské rady a v jejímž čele stojí předseda Evropské rady. Pracovní skupina uznala, že nerovnováha je obzvláštní problém, zvláště pro členy eurozóny. Konstatovala nutnost důkladněji sledovat makroekonomický vývoj malým souborem klíčových ukazatelů, zejména prostřednictvím varovných mechanismů. Celkově bylo dohodnuto, že makroekonomický dohled by měl fungovat spolu s rozpočtovým dohledem podle Paktu o stabilitě a růstu.

Evropská rada činnost pracovní skupiny pečlivě sledovala. První pokyny byly obsaženy v závěrech ze zasedání Evropské rady ze dne 17. června, kde se dohodlo vypracování srovnávacího přehledu pro včasné odhalení neudržitelných nebo nebezpečných trendů. Závěry Evropské rady ze dne 16. září 2010 uvítaly vypracování nového rámce pro makroekonomický dohled za účelem sledování a včasné nápravy neudržitelných rozdílů v konkurenceschopnosti a nerovnováhy.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Plnohodnotný mechanismus pro prevenci a nápravu makroekonomické nerovnováhy tvoří dvě předlohy nařízení. Tento první návrh nastiňuje postup při nadměrné nerovnováze, zatímco druhý se zaměřuje na související donucovací opatření. Oba jsou v této důvodové zprávě postupně popsány.

Tento první návrh stanoví rámec pro identifikaci a řešení makroekonomické nerovnováhy, včetně zhoršujícího se vývoje konkurenceschopnosti. Jako takový doplňuje proces makrostrukturálního dohledu nad jednotlivými zeměmi stanovený ve strategii Evropa 2020.

Zcela novým prvkem procesu ekonomického dohledu je postup při nadměrné nerovnováze. Zahrnuje pravidelné posuzování rizik nerovnováhy, včetně mechanismu včasného varování, spojené s pravidly pro nápravná opatření nad rámec fiskální politiky v případě nepříznivé makroekonomické nerovnováhy. Postup při nadměrné nerovnováze se použije na každý členský stát.

Dohled začíná mechanismem včasného varování, jehož cílem je identifikovat členské státy s potenciálně problematickou úrovní makroekonomické nerovnováhy. Mechanismus včasného varování se skládá ze srovnávacího přehledu (článek 3), který se opírá o kritickou analýzu. Srovnávací přehled má být transparentní, přiměřeně jednoduchý a ekonomicky opodstatněný. Za uvedeným účelem má včasné určení nerovnováhy v různých částech ekonomiky zajistit soubor ukazatelů. Soubor ukazatelů by měl být dostatečně široký, aby obsáhl veškeré možné případy velké nerovnováhy, a dostatečně citlivý, aby dokázal nerovnováhu odhalit včas. Srovnávací přehled se bude skládat z několika ukazatelů pro každý členský stát.

Pro každý ukazatel budou stanoveny a oznámeny varovné hraniční hodnoty, aby se zvýšila transparentnost a odpovědnost. U některých ukazatelů budou hraniční hodnoty symetrické; budou odhalovat nadměrně vysokou i nadměrně nízkou úroveň proměnné. Je však nutno mít na paměti, že ukazatele by neměly být považovány za politické cíle ani za politické nástroje. Například schodek běžného účtu ve výši 3 % může být považován za přijatelný v konvergující zemi s výraznými investičními potřebami, ale nikoliv ve vyspělejší zemi s rychle stárnoucím obyvatelstvem. Hraniční hodnoty by tedy měly být vnímány jako orientační hodnoty, kterými by se mělo posuzování řídit, ale neměly by být vykládány mechanicky; měl by je doplňovat ekonomický úsudek a odborné znalosti o jednotlivých zemích.

Komise ukazatele, ze kterých se srovnávací přehled skládá, jejich příslušné hodnoty a s nimi spojené podkladové metodiky vydá v samostatném dokumentu, aby zajistila plnou transparentnost fungování mechanismu včasného varování. Složení srovnávacího přehledu by se mohlo časem vyvíjet v souladu s měnícími se hrozbami pro makroekonomickou stabilitu nebo s pokrokem v dostupnosti údajů. Možné ukazatele by se s největší pravděpodobností týkaly vnější i vnitřní nerovnováhy. Odhalení vnější nerovnováhy by usnadnila opatření týkající se zahraniční pozice země (např. běžných účtů a vnějšího dluhu) a cenové či nákladové konkurenceschopnosti (např. reálných směnných kurzů). Použití ukazatelů vnitřní nerovnováhy (např. zadlužení soukromého a veřejného sektoru) lze odůvodnit tím, že vnější nerovnováha je nutně provázána nerovnováhou vnitřní. Sledování ukazatelů vnitřní nerovnováhy lze také odůvodnit samotnou vnitřní nerovnováhou, protože ta může mít důsledky pro jiné členské státy, zejména prostřednictvím finanční nákazy. Společně tyto ukazatele obsáhnou velkou část údajů pro analýzu potřebnou pro předběžné posouzení případné nerovnováhy.

Komise bude výsledky srovnávacího přehledu pravidelně vydávat a připojí svou zprávu, která osvětlí souvislosti veškerých potenciálně protichůdných signálů různých ukazatelů (článek 4). Na základě všech dostupných informací Komise sestaví seznam členských států, o kterých se domnívá, že jim hrozí nerovnováha. Včasná diskuse na toto téma v Radě a v Euroskupině umožní Komisi získat od členských států příslušnou zpětnou vazbu a zajistí transparentnost

jejích úvah. Po těchto diskusích Komise poskytne hloubkové přezkumy jednotlivých členských států, kde mechanismus včasného varování naznačuje možnou nerovnováhu nebo její riziko (článek 5). Hloubkový přezkum bude sestávat z podrobného šetření základních problémů v označených členských státech. Přezkum lze v případě potřeby provést společně s dohledovou misí do dotčené země. Budou zohledněna veškerá včasná varování nebo doporučení Evropské rady pro systémová rizika spolu s politickými záměry posuzovaného členského státu uvedenými v jeho programu stability a konvergenčním programu a v národním programu reforem. Tato hloubková analýza Komise může mít tři různé výsledky, jak je stanoveno v článcích 6 a 7:

- bude-li makroekonomická nerovnováha považována za bezproblémovou, navrhne Komise nepřijímat žádné další kroky;
- bude-li se Komise na základě hloubkového přezkumu domnívat, že existuje makroekonomická nerovnováha (nebo její riziko), doporučí Radě přijmout pro dotčený členský stát potřebná preventivní doporučení v souladu s čl. 121 odst. 2 Smlouvy. V souladu s hlavními směry hospodářských politik a v závislosti na povaze nerovnováhy se mohou preventivní doporučení týkat problémů napříč celým spektrem politických oblastí;
- ukáže-li hloubkový přezkum v konkrétním členském státě na vážnou nerovnováhu nebo na nerovnováhu, která ohrožuje řádné fungování hospodářské a měnové unie, může Rada na základě doporučení Komise přijmout doporučení v souladu s čl. 121 odst. 4 Smlouvy o existenci nadměrné nerovnováhy, které dotčenému členskému státu doporučí přijmout ve specifikované lhůtě nápravná opatření a předložit v plánu nápravných opatření své politické záměry. Členské státy s nadměrnou nerovnováhou ve smyslu postupu při nadměrné nerovnováze by byly podrobeny zvýšenému vzájemnému tlaku. Tato „doporučení o postupu při nadměrné nerovnováze“ by měla být zveřejňována; měla by být podrobnější a preskriptivnější než „preventivní“ doporučení stanovená v článku 6. V závislosti na povaze nerovnováhy by se politické požadavky mohly případně týkat aspektů fiskální, mzdové, makrostrukturální a makrobezpečnostní politiky pod kontrolou státních orgánů.

Po zahájení postupu při nadměrné nerovnováze bude dotčený členský stát povinen přijmout v konkrétním časovém rámci plán nápravných opatření, jak stanoví článek 8, který bude uvádět plán prováděcích politických opatření. Plán nápravných opatření by potvrdil odhodlání dotčeného členského státu pracovat na vyřešení své nerovnováhy. Do dvou měsíců po předložení plánu nápravných opatření a na základě zprávy Komise plán nápravných opatření posoudí Rada. Bude-li jej Rada na základě návrhu Komise považovat za dostatečný, přijme stanovisko o jeho schválení. Budou-li přijatá opatření nebo opatření předpokládaná v plánu nápravných opatření či časový harmonogram pro jejich provádění považovány za nedostačující k provedení doporučení, Rada na základě návrhu Komise vyzve členský stát, aby svůj plán nápravných opatření pozměnil v nové lhůtě. Pružnost zakotvená v postupu by měla Radě umožňovat stanovit při vydávání doporučení o postupu při nadměrné nerovnováze vhodnou lhůtu s ohledem na rozsah a naléhavost nerovnováhy a schopnost plánovaných politik situaci řešit. Na rozdíl od fiskální politiky nejsou všechny politické páky pod přímou kontrolou národních vlád, pokud jde o řešení nerovnováhy. Nápravné politiky navíc mohou mít v závislosti na povaze nerovnováhy opožděný dopad. Například během deseti let předcházejících krizi v roce 2008 docházelo v eurozóně ke stálému vzájemnému odchylování konkurenčních pozic a salda běžného účtu jejich členských států. Náprava konkurenceschopnosti a vnější nerovnováhy vyžaduje značné změny relativních cen a

nákladů a přerozdělení poptávky a nabídky mezi neobchodovatelným sektorem a odvětvím vývozu. Hospodářství mnoha členských států eurozóny je utvářeno poměrně vysokou úrovní nepružnosti na trhu práce a produktovém trhu, která – nebudou-li zavedeny příslušné reformy – nápravné období pravděpodobně prodlouží. Ve všech případech bude Komise sledovat provádění nápravných opatření dotčenými členskými státy, které musí předkládat pravidelné zprávy o pokroku, jak je stanoveno v článku 9. Změní-li se hospodářské okolnosti, lze doporučení o postupu při nadměrné nerovnováze na základě doporučení Komise pozměnit.

Na základě doporučení Komise dospěje Rada k závěru, zda dotčený členský stát přijal doporučená nápravná opatření, či ne. Podmínky pro toto posouzení stanoví článek 10. Rozhodne-li Rada, že dotčený členský stát přijal příslušná opatření, bude postup pozastaven. Pozastavení znamená, že členský stát dosahuje s nápravnými opatřeními uspokojivého pokroku. Vzhledem k možná dlouhým prodlevám mezi přijetím nápravných opatření a jejich praktickým účinkem však účinné vyřešení makroekonomické nerovnováhy může nějaký čas trvat. Dotčený členský stát bude podléhat pravidelnému podávání zpráv a dohledu, dokud nebude postup při nadměrné nerovnováze účinně ukončen.

Nerovnováhu tedy pomohou vyřešit vytrvalá a úspěšná nápravná opatření. Jak je stanoveno v článku 11, postup při nadměrné nerovnováze bude ukončen, až Rada na základě doporučení Komise dospěje k závěru, že v členském státě již neexistuje nadměrná nerovnováha.

Nepřijme-li dotčený členský stát příslušná opatření, bude nadále podléhat postupu při nadměrné nerovnováze. Rada by musela přijmout revidovaná doporučení s novou lhůtou – pravděpodobně kratší – pro přijetí nápravných opatření. U členských států eurozóny by donucovací mechanismus mohl v konečném důsledku vést k sankcím popsaným v nařízení o donucovacích opatřeních k nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy v eurozóně. Nedostatečné dodržování doporučení v rámci dohledu nad nerovnováhou by navíc mohlo být v hodnocení fiskální situace podle Paktu o stabilitě a růstu také považováno za přítěžující okolnost, a mohlo by tak docházet ke vzájemnému posilování donucovacích opatření přicházejících z různých oblastí politiky.

Druhý návrh nařízení se týká vynucování opatření k nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy. Doprovází toto nařízení o postupu při nadměrné nerovnováze a zaměřuje se na donucování pro členské státy eurozóny. Specifikuje, že jestliže členský stát nebude opakovaně podle doporučení Rady řešit nadměrnou makroekonomickou nerovnováhu, bude muset hradit roční pokutu, dokud Rada nestanoví, že byla přijata nápravná opatření. Opakované neplnění je definováno jako nesplnění doporučení Rady v nové lhůtě stanovené v souladu s čl. 10 odst. 4 nařízení (...). Členské státy navíc také budou muset hradit roční pokutu, jestliže opakovaně neposkytnou Radě a Komisi plán nápravných opatření, který postačuje ke splnění doporučení Rady. V tomto případě je opakované neplnění definováno jako neposkytnutí dostatečného plánu nápravných opatření v nové lhůtě stanovené v souladu s čl. 8 odst. 2 nařízení (...). Roční pokuta bude pro členské státy eurozóny představovat potřebnou pobídku zabývat se doporučeními nebo zpracovat dostatečný plán nápravných opatření i po zaplacení první pokuty.

Aby se zajistilo rovné zacházení s členskými státy, měla by být pokuta pro všechny členské státy eurozóny totožná a měla by odpovídat 0,1 % HDP dotčeného členského státu v předcházejícím roce. Komise zpravidla navrhne maximální stanovenou výši pokuty a tento návrh se bude považovat za přijatý, pokud Rada do deseti dnů od přijetí návrhu Komise nerozhodne kvalifikovanou většinou o opaku. Rada může návrh Komise změnit jednomyslným rozhodnutím v souladu s čl. 293 odst. 1 Smlouvy.

Rada může na základě návrhu Komise rozhodnout o zrušení nebo snížení pokuty. Komise by po posouzení odůvodněné žádosti členského státu mohla za tímto účelem předložit návrh, kterým by se důkazní břemeno pro použití sankce přesunulo. Kromě toho by Komise také mohla za tímž účelem předložit návrh na základě výjimečných hospodářských okolností vymezených v Paktu o stabilitě a růstu (nařízení (ES) č. 1467/97).

Rozhodnutí Rady o těchto pokutách by přijímali pouze členové zastupující členské státy, jejichž měnou je euro. Hlas člena Rady zastupujícího členský stát dotčený rozhodnutími nebude brán v úvahu.

Pokuty stanovené v tomto návrhu nařízení představují jiné příjmy uvedené v článku 311 Smlouvy. V souladu s praxí stanovenou v nápravné složce Paktu o stabilitě a růstu (nařízení (ES) č. 1467/97) budou tyto příjmy rozděleny mezi členské státy, jejichž měnou je euro a jichž se netýká postup při nadměrné nerovnováze ve smyslu nařízení (...) ani postup při nadměrném schodku ve smyslu nařízení (ES) č. 1467/1997, v poměru k jejich podílu na celkovém HND způsobilých členských států.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 6 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

poté, co postoupily návrh legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru³,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Koordinace hospodářských politik členských států v Unii, jak stanoví Smlouva, by měla zahrnovat dodržování hlavních zásad, mezi něž patří stabilní ceny, zdravé veřejné finance a měnové podmínky a udržitelná platební bilance.
- (2) Je třeba využívat zkušeností získaných v prvním desetiletí fungování hospodářské a měnové unie.
- (3) Zejména dohled nad hospodářskými politikami členských států by měl být rozšířen nad rámec rozpočtového dohledu s cílem zabránit nadměrné makroekonomické nerovnováze a pomoci postiženým členským státům navrhnout plán nápravných opatření, dříve než dojde k zakořenění rozdílů. Takové rozšíření rámce hospodářského dohledu by mělo probíhat současně s prohlubujícím se fiskálním dohledem.
- (4) Aby bylo možné pomoci tuto nerovnováhu řešit, je zapotřebí postup podrobně stanovený právními předpisy.
- (5) Mnohostranný dohled uvedený v čl. 121 odst. 3 a 4 Smlouvy je vhodné doplnit o zvláštní pravidla pro odhalování, prevenci a nápravu makroekonomické nerovnováhy..
- (6) Tento postup by se měl opírat o mechanismus včasného varování, který včas odhalí vznikající makroekonomickou nerovnováhu. Měl by být založen na využití orientačního a transparentního srovnávacího přehledu v kombinaci s ekonomickým úsudkem.

³ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

- (7) Srovnávací přehled by měl sestávat z omezeného množství hospodářských a finančních ukazatelů relevantních pro odhalování makroekonomické nerovnováhy s příslušnými orientačními prahovými hodnotami. Složení srovnávacího přehledu tabulky se může postupem času měnit, mimo jiné v důsledku nově vznikajících hrozeb pro makroekonomickou stabilitu či větší dostupnosti příslušných statistik.
- (8) Překročení jedné nebo více orientačních prahových hodnot nemusí nutně znamenat, že vznikla makroekonomická nerovnováha, jelikož hospodářské politiky by měly zohledňovat vnitřní propojení mezi makroekonomickými proměnnými. Ekonomický úsudek by měl zajistit, že budou dány do souvislosti všechny informace bez ohledu na to, zda se jedná o údaje obsažené ve srovnávacím přehledu či nikoli, a stanou se součástí souhrnné analýzy.
- (9) Na základě postupu při mnohostranném dohledu a varovného mechanismu by Komise měla určit členské státy, u nichž by měl být proveden hloubkový přezkum. Hloubkový přezkum by měl zahrnovat podrobnou analýzu zdrojů nerovnováhy v členském státě, který je přezkoumáván. Měl by být projednán v Radě a v rámci Euroskupiny, pokud jde o členské státy, jejichž měnou je euro.
- (10) Postup monitorování a nápravy nepříznivé makroekonomické nerovnováhy s preventivními a nápravnými prvky bude vyžadovat posílené kontrolní nástroje vycházející z nástrojů používaných v rámci postupu při mnohostranném dohledu. Může se jednat například o posílené kontrolní mise prováděné Komisí v členských státech a další podávání zpráv členským státem v případě vážné nerovnováhy nebo nerovnováhy ohrožující řádné fungování hospodářské a měnové unie.
- (11) Při posuzování nerovnováhy by měla být zohledněna její závažnost, míra, v níž je považována za neudržitelnou, a její případné negativní hospodářské a finanční odrazy v ostatních členských státech. Rovněž je třeba brát v úvahu schopnost hospodářské korekce a výsledky dotčeného členského státu, pokud jde o zajištění souladu s dřívějšími doporučeními vydanými na základě tohoto nařízení a dalšími doporučeními vydanými na základě článku 121 Smlouvy v rámci mnohostranného dohledu, zejména hlavními směry hospodářských politik členských států a Unie.
- (12) Pokud je zjištěna makroekonomická nerovnováha, dotčenému členskému státu by měla být určena doporučení týkající se vhodných politických opatření. Politická opatření dotčeného členského státu, jejichž cílem je odstranění nerovnováhy, by měla být přijata včas a měla by využívat veškeré dostupné politické nástroje pod kontrolou veřejných orgánů. Opatření by měla být přizpůsobena konkrétním podmínkám dotčeného členského státu a měla by se vztahovat na hlavní oblasti hospodářské politiky, případně včetně fiskální a mzdové politiky, trhů práce, trhů produktů a služeb a regulace finančního sektoru.
- (13) Včasné varování a doporučení Evropské rady pro systémová rizika určená členským státům nebo Unii se týkají rizik makrofinanční povahy. Mohou si rovněž vyžádat přijetí vhodných návazných opatření v souvislosti s dohledem nad nerovnováhou.
- (14) Pokud je zjištěna vážná makroekonomická nerovnováha, včetně nerovnováhy, která ohrožuje fungování hospodářské a měnové unie, měl by být zahájen postup při nadměrné nerovnováze, který může zahrnovat vydání doporučení členskému státu, požadavky na posílený dohled a monitorování, a pokud jde o členské státy, jejichž

měnou je euro, možnost vynucení v souladu s nařízením (EU) č. [.../...]⁴ v případě přetrvávajícího nesplnění povinnosti přijmout nápravná opatření.

- (15) Všechny členské státy, u nichž byl zahájen postup při nadměrné nerovnováze, by měly vypracovat plán nápravných opatření obsahující podrobný popis navrhovaných politických opatření k provedení doporučení Rady. Součástí plánu nápravných opatření by měl být harmonogram pro provedení plánovaných opatření. Měl by být schválen Radou na základě zprávy Komise.
- (16) Protože účinného rámce pro odhalování a prevenci makroekonomické nerovnováhy nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy z důvodu hlubokých vzájemných obchodních a finančních vazeb mezi členskými státy a případů, kdy se vnitrostátní hospodářské politiky jednotlivých členských států odrážejí v Unii a eurozóně jako celku, a může jej být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijímat opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v tomtéž článku toto nařízení nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I **PŘEDMĚT A DEFINICE**

Článek 1 *Předmět*

Toto nařízení stanoví podrobná pravidla pro odhalování, prevenci a nápravu makroekonomické nerovnováhy v Unii.

Článek 2 *Definice*

Pro účely tohoto nařízení se:

- a) „nerovnováhou“ rozumí makroekonomický vývoj, který nepříznivě ovlivňuje, nebo má potenciál nepříznivě ovlivnit řádné fungování hospodářství členského státu nebo hospodářské a měnové unie nebo Unie jako celku,
- b) „nadměrnou nerovnováhou“ rozumí vážná nerovnováha, včetně nerovnováhy, která ohrožuje řádné fungování hospodářské a měnové unie.

⁴ Úř. věst. L [...], [...], [...].

KAPITOLA II ODHALOVÁNÍ NEROVNOVÁHY

Článek 3 Srovnávací přehled

1. Komise po konzultaci s členskými státy vypracuje orientační srovnávací přehled, který je nástrojem usnadňujícím včasné zjištění a monitorování nerovnováhy.
2. Srovnávací přehled tvoří řada makroekonomických a makrofinančních ukazatelů pro členské státy. Komise může pro tyto ukazatele stanovit orientační dolní či horní prahové hodnoty představující varovnou úroveň. Prahové hodnoty platné pro členské státy, jejichž měnou je euro, se mohou lišit od prahových hodnot platných pro ostatní členské státy.
3. Seznam ukazatelů, které mají být zahrnuty do srovnávacího přehledu, a prahové hodnoty pro ukazatele se zveřejňují.
4. Komise provádí pravidelné hodnocení přiměřenosti srovnávacího přehledu, včetně složení ukazatelů, stanovených prahových hodnot a používané metodiky, a upraví jej, bude-li to nutné k zachování či posílení jeho schopnosti odhalit vznikající nerovnováhu a monitorovat její vývoj. Změny provedené v podkladové metodice a složení srovnávacího přehledu a souvisejících prahových hodnotách se zveřejňují.

Článek 4 Varovný mechanismus

1. Komise aktualizuje hodnoty pro ukazatele srovnávacího přehledu pro každý členský stát alespoň jednou ročně. Aktualizovaný srovnávací přehled se zveřejňuje.
2. Zveřejněný aktualizovaný srovnávací přehled doprovází zpráva Komise obsahující hospodářské a finanční hodnocení uvádějící pohyb ukazatelů do souvislostí, přičemž v případě potřeby vychází z jakýchkoli dalších hospodářských a finančních ukazatelů relevantních pro odhalení nerovnováhy. Zpráva rovněž uvádí, zda překročení dolních či horních prahových hodnot v jednom nebo více členských státech svědčí o možném vzniku nerovnováhy.
3. Zpráva určí členské státy, o nichž se Komise domnívá, že jsou postiženy nerovnováhou či u nich existuje riziko vzniku nerovnováhy.
4. V rámci mnohostranného dohledu v souladu s čl. 121 odst. 3 Smlouvy Rada projedná zprávu Komise a přijme k ní závěry. Euroskupina zprávu projedná, pokud se přímo či nepřímo týká členských států, jejichž měnou je euro.

Článek 5 Hlubkový přezkum

1. S ohledem na diskuse vedené v Radě a Euroskupině podle čl. 4 odst. 4 Komise připraví hlubkový přezkum pro každý členský stát, o němž se domnívá, že je postižen nerovnováhou nebo u něj existuje riziko vzniku nerovnováhy. Součástí tohoto posouzení je hodnocení toho,

zda je daný členský stát postižen nerovnováhou a zda tato nerovnováha představuje nadměrnou nerovnováhu.

2. Hlubkový přezkum se zveřejňuje. Zohledňuje zejména:

- a) podle potřeby, zda členský stát, který je předmětem přezkumu, přijal vhodná opatření v reakci na doporučení či výzvy Rady přijaté v souladu s články 121 a 126 Smlouvy a podle článků 6, 7, 8 a 10 tohoto nařízení;
- b) politické záměry členského státu, který je předmětem přezkumu, jak je odráží jeho program stability nebo konvergenční program a národní program reforem;
- c) veškerá včasná varování či doporučení Evropské rady pro systémová rizika, která se vztahují k členskému státu, který je předmětem přezkumu.

Článek 6 *Preventivní opatření*

1. Pokud na základě svého hlubkového přezkumu uvedeného v článku 5 tohoto nařízení dospěje Komise k závěru, že se členský stát potýká s nerovnováhou, informuje o tom Radu. Rada může na základě doporučení Komise určit dotčenému členskému státu nezbytná doporučení v souladu s postupem stanoveným v čl. 121 odst. 2 Smlouvy.

2. Rada o svých doporučeních informuje Evropský parlament. Doporučení Rady se zveřejní.

3. Rada tato doporučení každoročně přezkoumává a může je v případě potřeby v souladu s odstavcem 1 změnit.

KAPITOLA III **POSTUP PŘI NADMĚRNÉ NEROVNOVÁZE**

Článek 7 *Zahájení postupu při nadměrné nerovnováze*

1. Pokud Komise na základě svého hlubkového přezkumu uvedeného v článku 5 dospěje k závěru, že se dotčený členský stát potýká s nadměrnou nerovnováhou, informuje o tom Radu.

2. Rada může na základě doporučení Komise přijmout doporučení v souladu s čl. 121 odst. 4 Smlouvy obsahující prohlášení o existenci nadměrné nerovnováhy a doporučující dotčenému členskému státu, aby přijal nápravná opatření. Uvedená doporučení specifikují povahu nerovnováhy a podrobný popis nápravných opatření, která je třeba přijmout, a lhůtu, v níž musí dotčený členský stát tato nápravná opatření přijmout. Rada může svá doporučení zveřejnit, jak stanoví čl. 121 odst. 4 Smlouvy.

Článek 8 *Plán nápravných opatření*

1. Každý členský stát, u něhož je zahájen postup při nadměrné nerovnováze, předloží Radě a Komisi plán nápravných opatření ve lhůtě stanovené v doporučeních v souladu s článkem 7.

Plán nápravných opatření stanoví specifická a konkrétní politická opatření, která dotčený členský stát provedl či plánuje provést, a obsahuje harmonogram plán pro jejich provedení.

2. Rada tento plán nápravných opatření na základě zprávy Komise do dvou měsíců od jeho předložení posoudí. Pokud je považován za dostačující, Rada přijme na základě návrhu Komise stanovisko, kterým plán schválí. Pokud jsou přijatá či plánovaná opatření uvedená v plánu nápravných opatření nebo harmonogram jejich provedení považovány za nedostačující k provedení doporučení, Rada na základě návrhu Komise vyzve členský stát, aby v nově stanovené lhůtě svůj plán nápravných opatření změnil. Pozměněný plán nápravných opatření se přezkoumá v souladu s postupem uvedeným v tomto odstavci.

3. Plán nápravných opatření, zpráva Komise a výzva Rady uvedené v odstavci 2 se zveřejní.

Článek 9

Monitorování nápravných opatření

1. Komise monitoruje provádění doporučených nápravných opatření a plánu nápravných opatření dotčeným členským státem. Za tímto účelem členský stát podává Radě a Komisi v pravidelných intervalech zprávy v podobě zpráv o pokroku, jejichž četnost stanoví Rada v doporučení uvedeném v čl. 7 odst. 2.

2. Rada zprávy o pokroku členských států zveřejní.

3. Komise může v dotčeném členském státě provádět kontrolní mise za účelem monitorování provádění plánu nápravných opatření.

4. Jestliže se hospodářská situace změní, může Rada na doporučení Komise změnit doporučení přijatá na základě článku 7 v souladu s postupem stanoveným v tomtéž článku. Dotčený členský stát předloží revidovaný plán nápravných opatření, který se posoudí v souladu s postupem stanoveným v článku 8.

Článek 10

Posouzení nápravných opatření

1. Rada na základě zprávy Komise stanoví, zda dotčený členský stát přijal doporučená nápravná opatření, či nikoli.

2. Zpráva Komise se zveřejní.

3. Závěry Rady se přijmou ve lhůtě, kterou Rada stanovila ve svých doporučeních přijatých v souladu s článkem 7.

4. V případě, že Rada dospěje k závěru, že členský stát doporučená nápravná opatření nepřijal, vydá na základě doporučení Komise revidovaná doporučení podle článku 7, jež stanoví novou lhůtu pro přijetí nápravných opatření, v níž bude provedeno nové posouzení v souladu s tímto článkem.

5. V případě, že Rada dospěje k závěru, že členský stát doporučená nápravná opatření přijal, postup při nadměrné nerovnováze se pozastaví.

6. Rada pozastavení postupu pro dotčené členské státy pravidelně přezkoumává v souladu s postupem stanoveným v odstavcích 1 až 5.

Článek 11

Ukončení postupu při nadměrné nerovnováze

Postup při nadměrné nerovnováze se ukončí, jakmile Rada na základě doporučení Komise konstatuje, že členský stát již není postižen nadměrnou nerovnováhou.

KAPITOLA IV ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 12

Vstup v platnost

Tato nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne [...]

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*